

Ruszsztikai Díjátadó 2014

A mögöttünk hagyott évben nagy dolgok történtek a Ruszsztikai Központban. Teljes felsorolásuktól megkímélném a tisztelt hallgatóságot, de engedjék meg, hogy néhány eseményt kiemeljek. Közülük is elsőként a Fialal Ruszszták I. Nemzetközi Konferenciáját, amely valóban első volt és nemcsak hazánkban, de nemzetközi méretekben is. 10 ország 63 fiatal ruszsztája tisztelt meg bennünket és tette le alapját – reményeink szerint – egy hosszan tartó folyamatnak. A legmegnyugtatóbb mégis az volt számunkra, hogy Egyetemünk és Karunk vezetése azonnal megértette a kezdeményezés jelentőségét, mellénk állt és anyagilag is támogatta azt, miként a budapesti Orosz Kulturális Központ és a Russzkij mir alapítvány is. „Felnőtt” kapcsolatainkat szintén tovább szőttük: a Jekatyerinburgi Egyetemmél és a moszkvai Solohov Egyetemmél elindítottuk cserediák programunkat, és az akadémiai típusú kapcsolatrendszerünknek is jót tett, hogy vendégül láthattuk Valerie Kivelsont, a mai amerikai ruszsztika egyik vezető alakját. Amelynek – pontosabban amely két kiemelkedő, nyugdíjba vonult professzorának, Alfred Riebernek és Peter Pastornak – különösen sokat köszönhetünk: rendkívül értékes angolszász ruszsztikai művek százaival gazdagították könyvtárunkat.

Volt azon kívül itt móka, kacagás is, hiszen az idei Kutató Éjszakáját ennek a témának szenteltük és heves viták születtek, főként az ukrainai helyzetnek szentelt kerekasztaljainkon, vagy a magyar megszálló csapatok szovjetunióbeli tetteiről szóló könyvbemutatókon.

És ugyan nem a mi programunk volt, de képviseltettük magunkat abban az ifjúsági delegációban, amely a Rosszotrudnyicsesztvónak köszönhetően sok év után először látogatott Oroszországba.

2014 tehát valami módon az ifjúság jegyében telt, amit még tetézt az az örömünk, hogy idén kivételesen motivált ruszsztika szakos hallgatói évfolyam kezdte el nálunk tanulmányait. Van okunk hát az optimizmusra.

Az idei évben ünnepeltük a Ruszsztikai Módszertani Kabinet és Könyvtár 5. évfordulóját is, ami számvetésre készített bennünket. Ha az elmúlt fél évtized eredményei közül ki kellene emelni valamit, akkor azzal kezdeném, hogy az öt év legnagyobb, mondhatni áttörést jelentő sikere, hogy 2010-ben beindult a Ruszsztikai mesterszak, 2012-ben végzett első évfolyamunk és párhuzamosan létrehoztuk az oktatási piramis csúcsát, az önálló Ruszsztikai Doktori Programot. Ha a szűk értelemben vett Kabinet dolgaira kérdezzük rá, akkor azt emelném ki, hogy öt év alatt milyen sok ember megfordult nálunk. Megható volt látni az érdeklődő fiatalok sokaságát, akik személyesen szerették volna látni Valerij Kubaszov, Farkas Bertalan és Szergej Krikaljov úrhajósokat. Az Orosz

Föderáció két korábbi budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is fontosnak érezte, hogy búcsúlátogatásra jöjjen hozzá, és megfordult nálunk a Magyar Köztársaság hat volt moszkvai nagykövete és egy külügyminisztere is, nem beszélve egyetemünk két rektoráról és öt orosz kollégájukról, akiknek segítő támogatását mindig magunkénak érezhettük. De itt volt a magyar-orosz kulturális közeledés legmagasabb rangú és legelkötelezettebb képviselője, Mihail Svidkoj, az orosz elnök főtanácsadója nemzetközi kulturális ügyekben, vagy fél tucat orosz akadémikus, megszámlálhatatlan akadémiai doktor és az orosz irodalom olyan világhíres alakja is, mint Ljudmila Ullickaja. De legfőképpen: gimnazisták és egyetemisták lelkes tömegei.

Jövőre a Ruszisztikai Központ megalapításának 20., elődje a Ruszisztikai Intézet negyedszázados jubileumát ünnepli. Megbocsáttatik talán nekem ezért, ha nemcsak a múltba, de a jövőbe is vetnék egy pillantást. Hogy hogyan képzelem el a Központot, mondjuk, öt év múlva?

Akkor már nem én leszek a vezetője és többen is nyugdíjba mennek addigra. Tehát az ELTE-nek egy fiatal Központja lesz, ahol volt tanítványaink, egy új ruszista generáció tanítja az új ruszisztika szakos hallgatókat, még vidámabb, még invenciózusabb, még motiváltabb lesz itt az élet. A mi felelősségünk, hogy ez alatt az öt év alatt kineveljük, felkészítsük utódainkat, az Egyetem vezetéséé pedig az, hogy ezek a fiatal kollégák valóban a helyünkbe léphessenek. Ha ez a feltétel megvalósul, már elégedett leszek. Persze, ambíció lenne még több is. Én pl. mindig mániákusan hittem abban, hogy nekünk – Magyarországnak, az ELTE-nek – az a misszióink – történelmi determinációink, tudományos és kulturális potenciálunk okán – hogy hidat képezzünk az orosznyelvű és a nem orosznyelvű orosznyelvű oroszságtudomány és annak oktatása között. Regionális jelentőségünk ezért vitathatatlan, így hát minden arra predesztinálja a Ruszisztikai Központot, hogy ne csak kronológiailag, de valóságosan is Közép-Kelet-Európa első ruszisztikai műhelye legyen.

Munkánk azonban csak akkor lehet eredményes, ha azt nem elszigetelten, de az egész magyarországi ruszisztikába ágyazottan végezzük. Ezért is nagy megnyugvás számomra, hogy ezen a napon szakmánk legkiválóbb képviselőit köszönhetem. Köszönöm a megtiszteltetést, amelyben jelenlétükkel, munkásságukkal részesítettek bennünket.

Gratulálok a díjazottaknak! Ma megint minden jelenlévőt annak érzek.

Szvák Gyula